

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telex: 816-436
Telefax: 29-40-89

BS/219/70/91

NASTROJE SPOŁECZNE W CZERWCU '91

Komunikat z badań

Warszawa, czerwiec 1991 r.

Wyniki czerwowego sondażu CBOS¹ niewiele odbiegają od wskaźników z maja br., kiedy to odnotowano znaczne pogorszenie nastrojów społecznych. Wyraźnie natomiast zmniejszyła się aprobaata rządu, po raz pierwszy osiągając ujemne saldo.

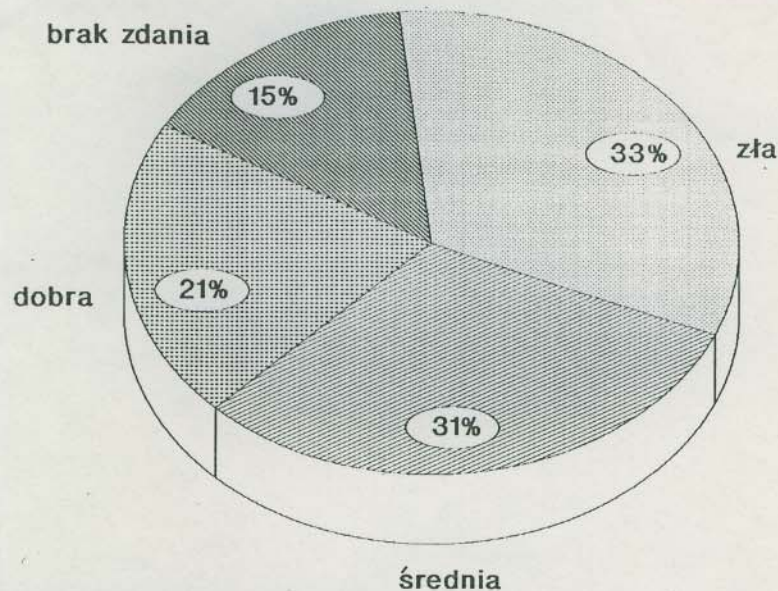
Polityka

Nieco krytyczniej niż miesiąc temu oceniana jest sytuacja polityczna w Polsce. Jako dobrą charakteryzuje ją 21% ankietowanych, jako średnią - 31%, natomiast 33% uważa, że jest ona zła (rys.1). Warto dodać, że opinie o tej sferze życia zbiorowego są zdecydowanie najmniej przychylnie w skali ostatnich dwunastu miesięcy (tab. 1).

Tabela 1

w procentach

Ocena sytuacji politycznej	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Dobra	47	42	35	28	29	27	34	36	30	24	37	23	21
Średnia	25	28	32	30	38	34	33	33	31	36	33	34	31
Zła	11	14	18	25	20	21	19	14	22	24	16	31	33
Brak zdania	17	16	15	16	14	19	14	17	17	16	14	12	15

Rys. 1. Ocena sytuacji politycznej

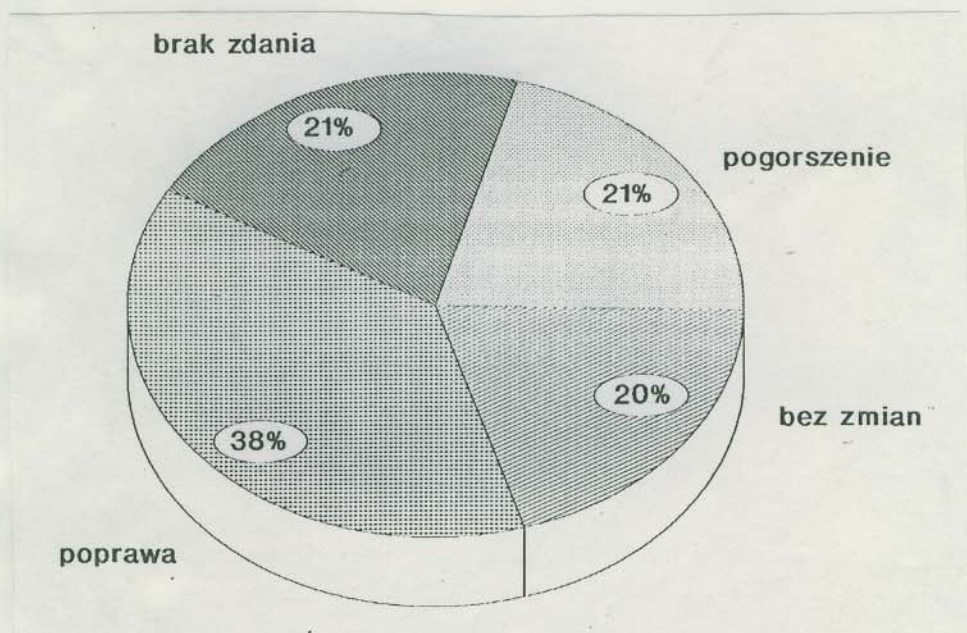
¹ "Aktualne problemy i wydarzenia" (17) - badanie zrealizowane w dniach 14-17 czerwca 1991 r. na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności (N=1000).

Również przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji politycznej w ciągu najbliższych dwóch lat są mniej optymistyczne od uzyskanych w poprzednich miesiącach (tab. 2). W dalszym ciągu utrzymuje się w tej dziedzinie przewaga opinii optymistycznych nad pesymistycznymi (rys. 2), przy czym sytuacja polityczna jest nadal najkorzystniej ocenianym przejawem naszego życia społecznego.

Tabela 2

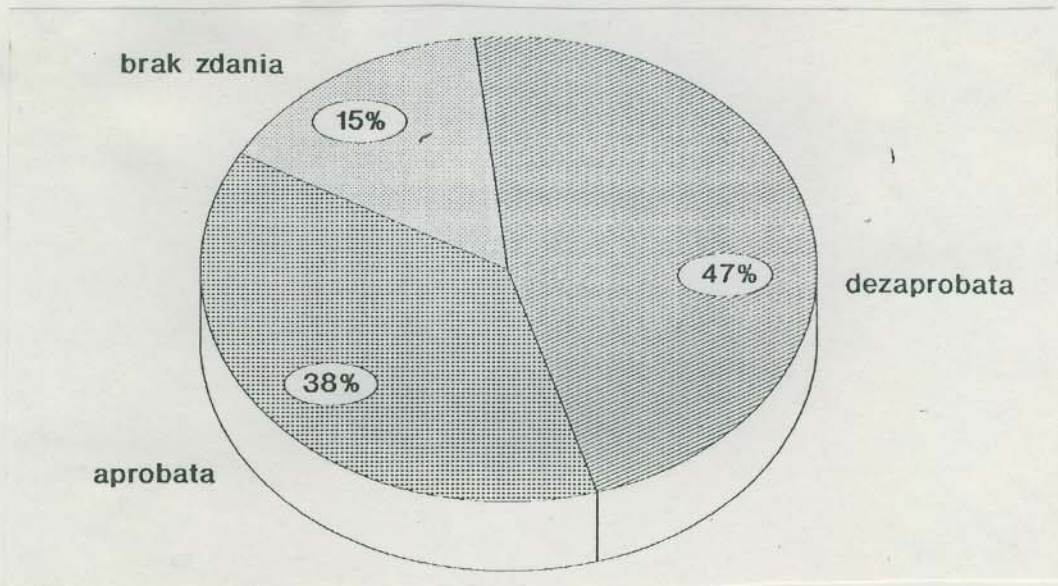
w procentach

Prognoza sytuacji politycznej	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV ⁻ 90	V ⁻ 90	VI ⁻ 90	VII ⁻ 90	IX ⁻ 90	X ⁻ 90	XI ⁻ 90	I ⁻ 91	II ⁻ 91	III ⁻ 91	IV ⁻ 91	V ⁻ 91	VI ⁻ 91
Poprawa	63	50	51	49	50	47	51	47	43	42	49	38	38
Bez zmian	21	18	15	14	16	16	13	18	17	22	20	27	20
Pogorszenie	8	8	11	14	10	8	7	8	13	11	9	14	21
Brak zdania	8	24	23	23	23	28	29	27	27	25	22	21	21

Rys. 2. Prognoza sytuacji politycznej

Wyraźnej zmianie uległ stosunek ankietowanych do rządu J.K. Bieleckiego. W ciągu ostatniego miesiąca liczba aprobujących jego poczynania zmniejszyła się o 10 punktów procentowych, zaś odsetek odnoszących się do nich z dezaprobatą wzrósł o 6 (rys. 3; tab. 3).

Rys. 3. Ocena działalności rządu

Tabela 3

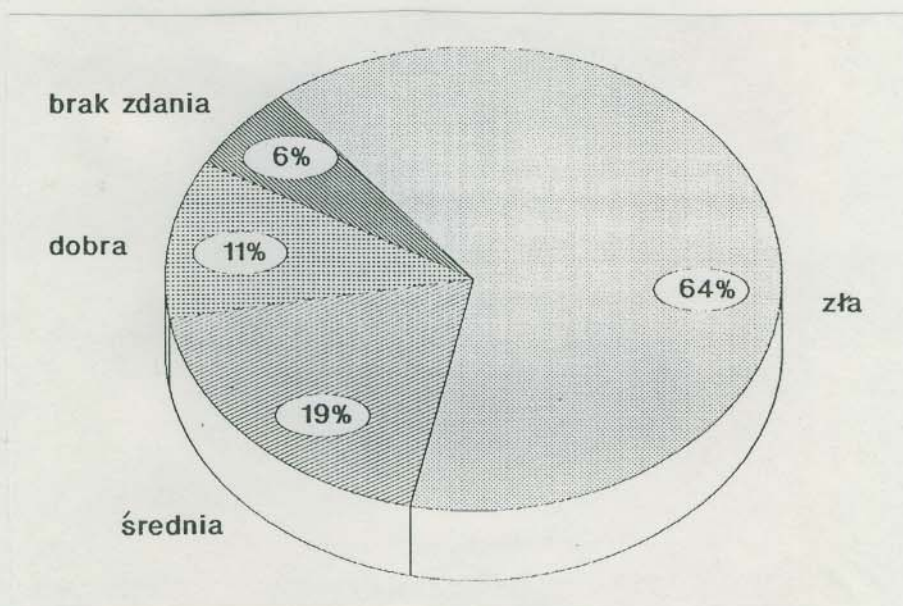
w procentach

Ocena działalności rządu	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Aprobata	64	62	61	56	58	56	55	47	47	48	57	48	38
Dezaprobata	19	19	22	28	29	26	29	17	21	31	24	41	47
Brak zdania	17	18	17	16	13	18	16	36	32	21	19	11	15
Aprobata "netto"	45	43	39	28	29	30	26	30	26	17	33	7	-9

Gospodarka

Sytuację gospodarczą Polski ocenia się obecnie trochę korzystniej niż miesiąc temu. Jako dobrą klasyfikuje ją 11% ankietowanych, jako średnią - 19%, jako złą - 64% (rys. 4). Wprawdzie opinie na temat naszej gospodarki zawsze były niezbyt korzystne, jednak czerwcowe wskazania należą do gorszych w skali ostatniego roku (tab.4).

W ciągu ostatniego miesiąca zmalał optymizm w ocenie perspektyw gospodarczych kraju. Na poprawę sytuacji w tej dziedzinie liczy

Rys. 4. Ocena sytuacji gospodarczej

Tabela 4

w procentach

Ocena sytuacji gospodarczej kraju	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Dobra	16	12	14	9	14	15	8	13	13	15	20	8	11
Średnia	25	25	23	24	27	24	21	26	26	25	26	17	19
Zła	53	58	57	62	53	53	65	53	55	53	48	70	64
Brak zdania	6	5	6	5	6	8	5	7	6	7	6	5	6

obecnie 36% respondentów, pogorszenia obawia się zaś 30% (rys. 5).

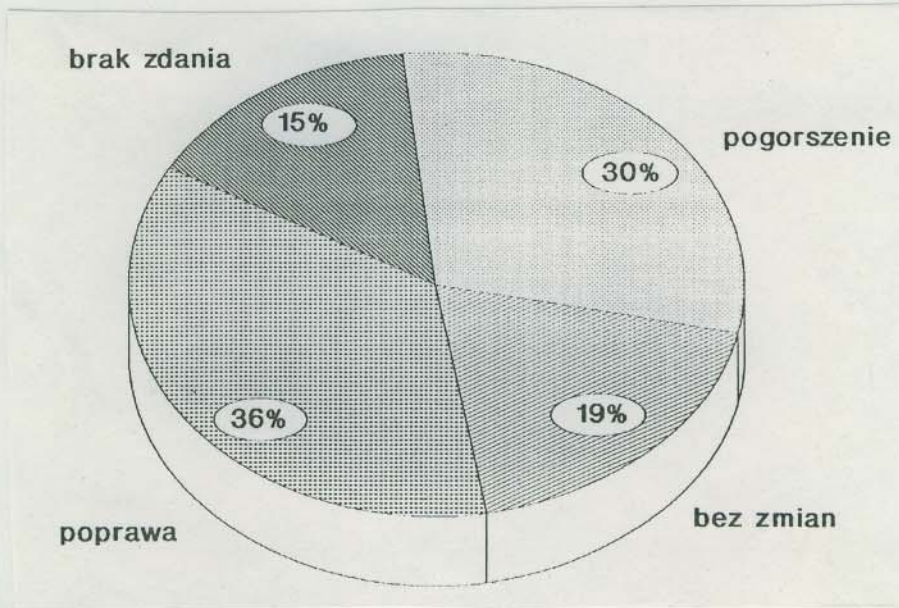
Tak więc, choć saldo wskazań jest nadal dodatnie, czerwcowe prze-

Tabela 5

w procentach

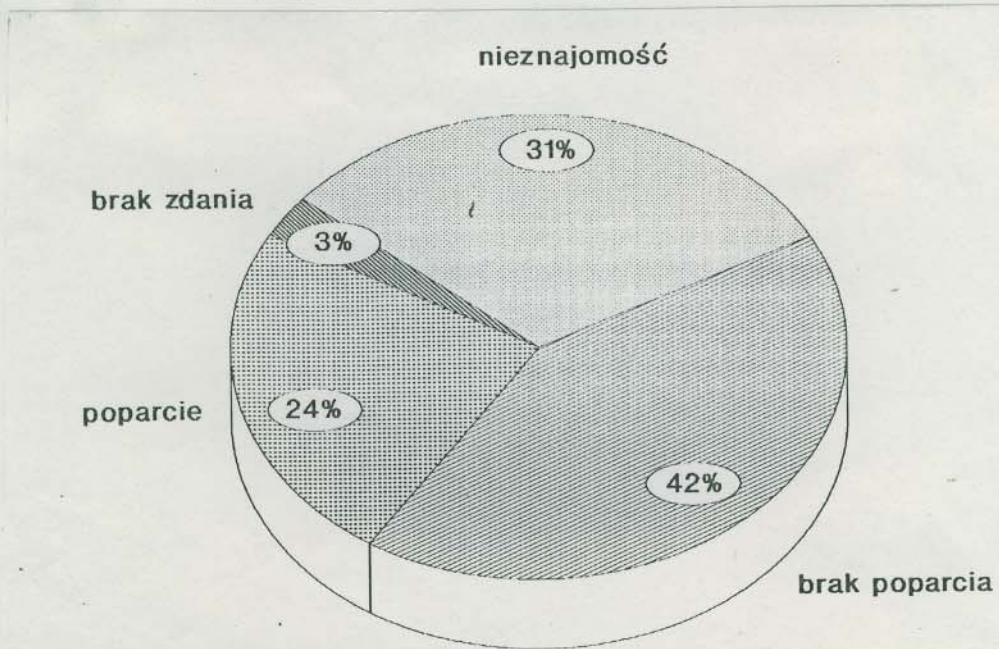
Kierunek zmian sytuacji gospodarczej	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Poprawa	61	48	51	47	47	47	49	47	41	43	48	38	36
Bez zmian	17	17	14	16	18	19	15	16	19	20	19	24	19
Pogorszenie	17	18	19	19	19	14	13	15	20	19	16	22	30
Brak zdania	5	17	15	18	16	20	23	21	20	18	17	16	15

widywania są zdecydowanie mniej pomyślne od uzyskiwanych poprzednio (tab. 5).

Rys. 5. Prognoza sytuacji gospodarczej

Od maja br. nieznacznie (o 3 punkty) zwiększyła się grupa zwolenników planu Balcerowicza, jednocześnie jednak poszerzył się (o 4 punkty) krąg jego przeciwników (rys. 6; tab. 6). Utrzymała się

Rys. 6. Stosunek do planu Balcerowicza

więc odnotowana miesiąc temu - bardzo wysoka przewaga (saldo ocen wynosi -18 punktów procentowych) respondentów oceniających negatywnie program stabilizacji gospodarczej nad nastawionymi do niego przychylnie.

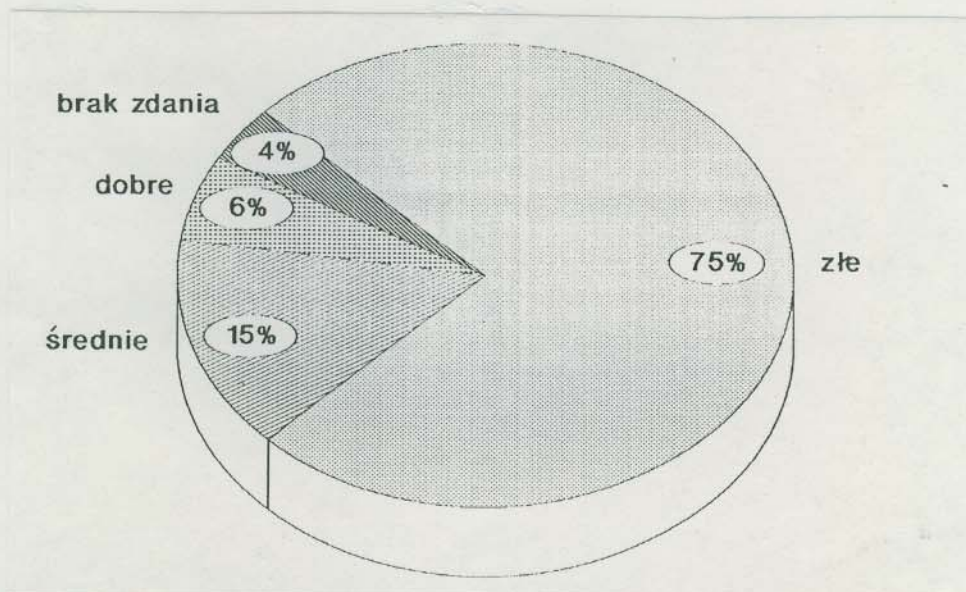
Tabela 6

w procentach

Stosunek do planu Balcerowicza	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Poparcie	34	33	37	26	35	35	31	30	20	31	37	21	24
Brak poparcia	19	24	22	24	21	19	24	29	32	27	25	38	42
Brak znajomości	33	29	30	35	33	32	31	26	34	29	36	33	31
Brak zdania	13	13	11	14	11	13	13	15	14	13	2	8	3
Poparcie "netto"	15	9	15	2	14	16	7	1	-12	4	12	-17	-18

Warunki życia

Opinie uczestników sondażu o materialnych warunkach życia społeczeństwa są jeszcze mniej korzystne niż miesiąc temu: pozytywnie postrzega je 6%, negatywnie zaś - 75% (rys. 7). Oceny te jednak nie odbiegają zasadniczo od wskazań z ostatnich dwunastu miesięcy (tab.7).

Rys. 7. Ocena materialnych warunków życia

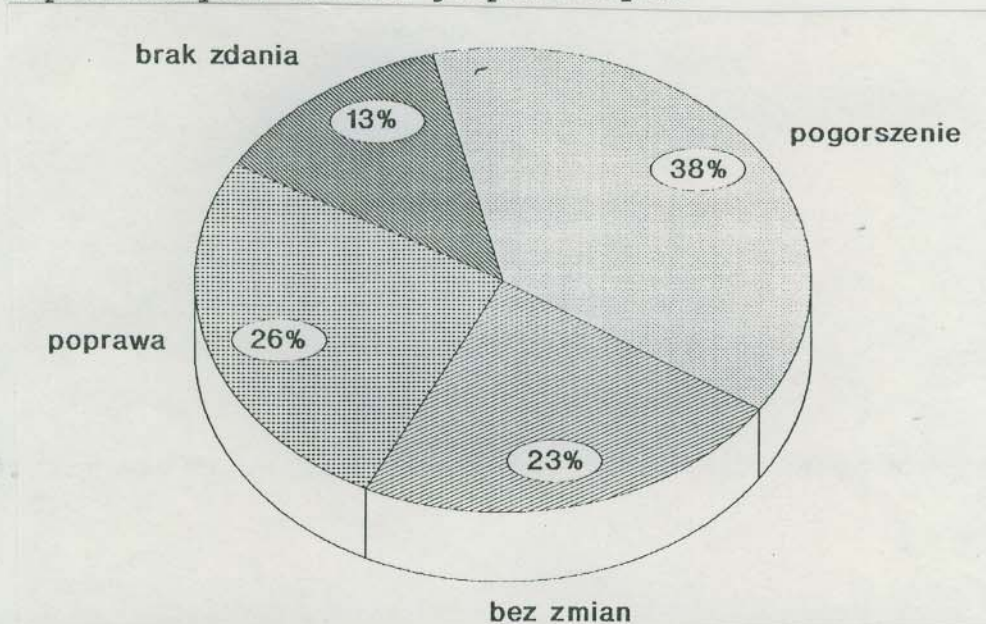
Wzrósł natomiast wyraźnie pesymizm względem perspektyw poprawy sytuacji bytowej społeczeństwa. Obecnie w poprawę warunków życia w ciągu najbliższych dwóch lat wierzy 26% ankietowanych (czyli o 2 punkty mniej niż w maju, ale aż o 12 mniej niż w kwietniu), pogorszenia obawia się 38% (o 6 punktów więcej niż w maju i o 12 więcej niż w kwietniu). Tak więc odnotowana po raz pierwszy miesiąc temu przewaga

Tabela 7

w procentach

Ocena materialnych warunków życia	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Dobre	8	6	6	4	6	5	3	6	9	6	11	5	6
Średnie	21	20	19	18	22	22	13	20	17	21	20	19	15
Złe	65	69	70	74	69	67	79	67	68	68	67	72	75
Brak zdania	6	5	5	4	3	6	4	6	6	5	2	4	4

nastrojów pesymistycznych nad optymistycznymi nie tylko się utrzymała, ale nawet pogłębiła (rys. 8; tab. 8). Prawidłowość ta wydaje się jednym z symptomów spadku wiary w skuteczność obecnie realizowanych (bądź zapowiadanych) reform gospodarczych.

Rys. 8. Przewidywany kierunek zmian materialnych warunków życia

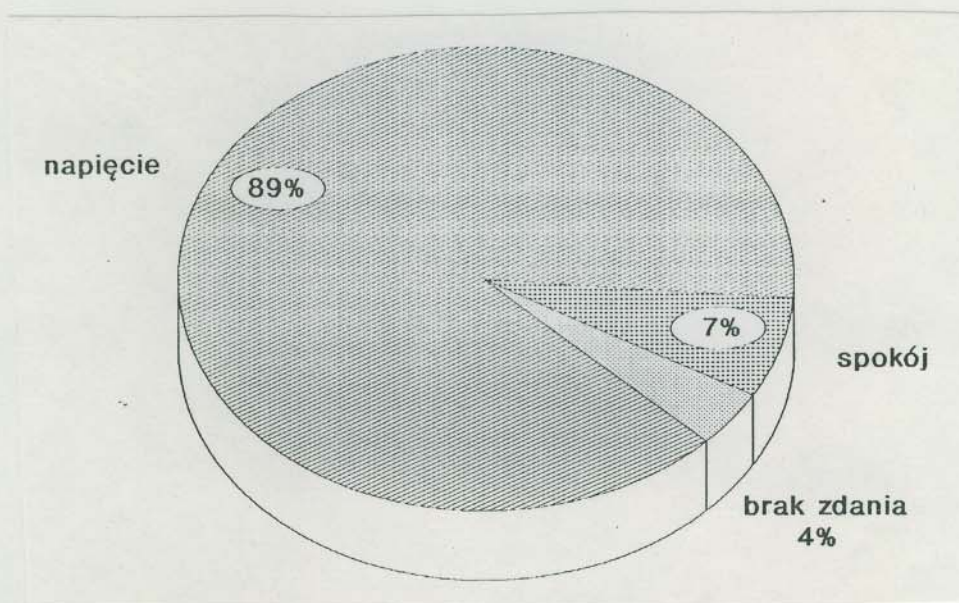
Tabela 8

w procentach

Przewidywany kierunek zmian materialnych warunków życia	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Poprawa	50	38	40	38	37	38	37	38	33	34	38	28	26
Bez zmian	19	17	16	14	17	17	18	15	17	18	19	25	23
Pogorszenie	25	28	30	31	29	26	20	26	33	29	26	32	38
Brak zdania	5	17	13	16	16	18	24	21	17	19	17	15	13

Napięcia społeczne

Utrzymujące się od miesiąca opinie respondentów na temat napięć społecznych zdają się świadczyć o pogłębianiu się kryzysu w kraju. Aż 89% twierdzi, że w chwili obecnej odczuwa się w naszym życiu społecznym napięcie i niepokój, o spokoju i pewnym odprężeniu mówi zaledwie 7% (rys. 9). Wyniki te zbliżone są do opinii ankietowanych z maja br., a także z lipca i listopada ubiegłego roku (tab. 9), nigdy dotąd jednak tak silne przeświadczenie o niepokojach społecznych nie utrzymywało się przez dwa miesiące z rzędu.

Rys. 9. Opinie o stanie napięć społecznych w kraju

Tabela 9

w procentach

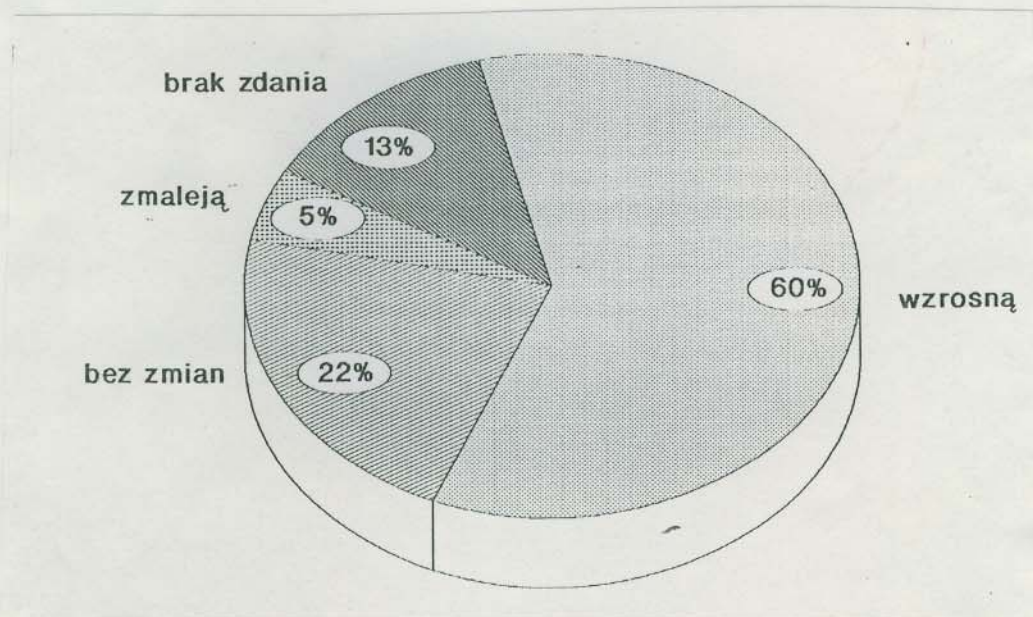
Opinie o stanie napięć społecznych w kraju	Wskazania respondentów według terminów badań:									
	IV '90	V '90	VI '90	VII '90	IX '90	XI '90	II '91	IV '91	V '91	VI '91
Spokój	19	12	14	8	15	9	9	18	7	7
Napięcie	74	82	81	88	79	88	81	78	90	89
Brak zdania	7	6	5	3	5	3	10	4	3	4

Niepomyślne są również przewidywania na najbliższe kilka tygodni i miesięcy (tab. 10): ponad połowa ankietowanych (60%) spodziewa się wzrostu napięć i niepokojów, podczas gdy zaledwie 5% wierzy, że zmniejszą one, nie spodziewa się zaś zmian w tej dziedzinie 22% badanych (rys. 10). Wyniki te są wprawdzie podobne do majowych, jednak należy podkreślić, iż właśnie wtedy były one najmniej pomyślne od czasu przejścia władzy przez obóz solidarnościowy.

Tabela 10

w procentach

Przewidywana dynamika napięć społecznych w najbliższych tygodniach	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Zmaleją	14	8	7	10	6	8	15	17	7	6	11	5	5
Bez zmian	33	22	29	30	34	22	24	26	29	27	37	25	22
Wzrosną	30	50	49	44	44	51	41	33	47	54	41	60	60
Brak zdania	22	19	15	16	15	18	20	24	17	13	11	10	13

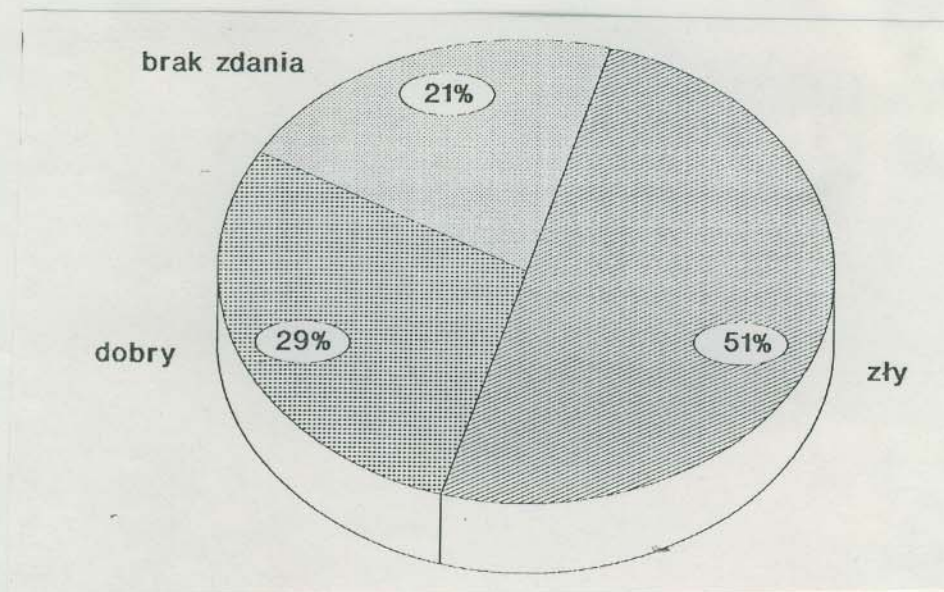

Rys. 10. Przewidywana dynamika napięć społecznych w najbliższych tygodniach

Ocena kierunku zmian w kraju

Połowa uczestników sondażu uważa, że sytuacja w naszym kraju rozwija się w złym kierunku, a 29% jest zdania, że w dobrym. Co piąty respondent (21%) powstrzymuje się od wyrażenia opinii na ten temat (rys. 11). Wprawdzie obecne saldo ocen (-21) jest nieco lepsze niż w ubiegłym miesiącu, jednak znacznie gorsze niż dwa miesiące temu, i wcześniej (tab. 11). Ocena ogólnej sytuacji w Polsce wydaje się zatem potwierdzać utrzymywanie się w naszym kraju sytuacji kryzysowej.

Potwierdzeniem tego są opinie badanych na temat nastrojów panujących wśród społeczeństwa. Jako dobre ocenia je zaledwie 4%,

✓ Rys. 11. Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju

Tabela 11

w procentach

Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju	Wskazania respondentów według terminów badań:													
	IV 90	V 90	VI 90	VII 90	IX 90	X 90	XI 90	XII 90	I 91	II 91	III 91	IV 91	V 91	VI 91
Dobry	50	44	45	39	43	41	37	28	43	38	37	45	28	29
Zły	22	24	30	33	30	27	31	35	23	35	37	30	51	51
Brak zdania	28	32	26	28	27	31	32	37	34	27	26	25	21	21
Aprobata "netto"	28	20	15	6	13	14	6	-7	20	3	0	15	-23	-21

podczas gdy 70% mówi o złych. Warto zauważyć, że zdania ankietowanych na temat nastrojów społecznych są znacznie mniej pomyślne niż ich oceny sytuacji politycznej i gospodarczej i niemal równie złe jak oceny materialnych warunków życia.

CBOS

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecne nastroje wśród społeczeństwa w Polsce?

Czy są one:

<i>dobrze</i>	4%
<i>ani dobrze, ani źle</i>	18%
<i>źle</i>	70%
<i>Trudno powiedzieć</i>	8%

Niezbyt optymistyczne są również przewidywania zmiany nastrojów naszego społeczeństwa w ciągu najbliższych dwóch lat. Są one nieco lepsze od rokowań dotyczących ewolucji warunków materialnych, ale zdecydowanie bardziej pesymistyczne niż polityczne i gospodarcze oczekiwania uczestników sondażu.

		CBOS
<i>Czy w ciągu najbliższych dwóch lat, Pana(i) zdaniem, nastroje wśród społeczeństwa:</i>		
<i>poprawią się</i>		28%
<i>pozostaną bez zmian</i>		20%
<i>pogorszą się</i>		36%
<i>Trudno powiedzieć</i>		16%

Można zatem powiedzieć, że nic nie wskazuje na to, aby w najbliższym czasie można było spodziewać się znaczącej poprawy nastrojów społecznych.

ANEKS

Tabela 1

w procentach

Charakterystyka badanych	Ocena nastrojów wśród społeczeństwa:				Liczba osób
	dobrze	średnie	złe	trudno powiedzieć	
Ogółem	4	18	70	8	998
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	4	18	72	6	476
Kobiety	3	19	68	10	522
<u>Wiek</u>					
Do 24	2	25	65	8	102
25-29	2	30	59	8	118
30-39	3	16	73	8	232
40-49	3	10	84	3	173
50-59	6	17	70	7	145
60 lat i więcej	5	17	64	13	228
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	4	16	71	9	393
Miasto	4	19	69	8	605
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	1	25	63	10	115
21-100	4	19	67	10	209
101-500	6	16	73	5	166
501 tys. i więcej mieszkańców	3	20	74	3	115
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	3	20	70	6	156
Północno-wschodni (Białystok)	1	15	76	8	78
Północny (Gdańsk)	3	21	71	4	93
Południowy (Katowice)	7	23	60	10	178
Południowowschodni (Kraków)	3	10	75	12	156
Środkowo-zachodni (Lublin)	3	17	69	11	75
Środkowo-zachodni (Poznań)	3	15	76	7	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	5	24	66	5	114
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	5	18	66	11	418
Zasadnicze zawodowe	2	16	70	11	247
Średnie	3	21	74	3	264
Wyższe	4	14	80	1	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	4	22	70	4	50
Pozostali umysłowi	3	22	73	2	221
Pracownicy handlu i usług	0	23	63	14	57
Robotnicy wykwalifikowani	3	16	73	7	272
Robotnicy niewykwalifikowani	9	19	59	12	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	7	21	64	7	42
Rolnicy	2	14	71	13	180
Prywatni przedsiębiorcy	4	16	73	7	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 450 tys. zł	0	11	58	31	45
451-700	4	16	68	12	160
701-950	2	24	69	6	191
951-1200	2	19	72	7	177
1201-1450	4	14	77	6	125
1451-1700	8	18	68	6	101
1701-1950	2	17	77	4	48
1951-2200	4	16	70	10	50
Powyżej 2200 tys. zł	6	23	67	4	96
<u>Ocena warunków materialnych</u>					
Złe	2	15	75	7	486
Przeciętne	5	21	65	9	405
Dobre	6	21	63	9	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	4	14	76	5	162
Centrum	4	15	74	6	421
Prawica	5	25	60	10	240
Trudno powiedzieć	1	20	66	13	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	3	20	70	6	94
Skupionych w OPZZ	2	18	80	0	50
Innych	0	15	76	9	33
Nie należący do żadnych	4	18	69	9	807
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji</u>					
Dobry	8	27	60	5	293
Zły	2	11	82	5	497
Trudno powiedzieć	2	24	54	20	204

Tabela 2

w procentach

Charakterystyka badanych	Przewidywania ewolucji nastrojów wśród społeczeństwa:				Liczba osób
	poprawa	bez zmian	pogorszenie	trudno powiedzieć	
Ogółem	28	20	36	16	1000
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	28	21	38	13	477
Kobiety	27	20	34	19	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	20	27	38	15	102
25-29	33	25	24	18	118
30-39	28	23	36	14	232
40-49	26	16	44	14	173
50-59	32	14	41	12	145
60 lat i więcej	28	20	31	21	230
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	24	17	39	20	394
Miasto	30	23	34	13	606
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	23	23	39	15	115
21-100	35	21	31	13	210
101-500	27	23	34	16	166
501 tys. i więcej mieszkańców	35	24	33	8	115
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	30	23	39	9	158
Północno-wschodni (Białystok)	15	9	42	33	78
Północny (Gdańsk)	29	30	25	16	93
Południowy (Katowice)	27	27	33	13	178
Południowo-wschodni (Kraków)	24	15	42	19	156
Środkowowschodni (Lublin)	33	5	27	35	75
Środkowozachodni (Poznań)	28	22	38	11	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	35	22	35	8	114
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	25	19	38	18	419
Zasadnicze zawodowe	28	16	37	18	248
Średnie	30	25	33	11	264
Wyższe	36	23	26	14	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	30	24	36	10	50
Pozostali umysłowi	30	24	35	11	221
Pracownicy handlu i usług	40	21	28	10	57
Robotnicy wykwalifikowani	30	19	38	12	273
Robotnicy niewykwalifikowani	29	23	36	12	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	33	26	21	19	42
Rolnicy	14	14	39	32	181
Prywatni przedsiębiorcy	29	20	36	14	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 450 tys. zł	4	11	38	47	45
451-700	23	17	43	16	161
701-950	24	22	32	22	192
951-1200	25	20	39	15	177
1201-1450	37	24	29	10	125
1451-1700	33	20	39	9	101
1701-1950	31	12	46	10	48
1951-2200	30	30	28	12	50
Powyżej 2200 tys. zł	41	24	28	7	96
<u>Oceń warunki materialnych</u>					
Złe	23	19	44	14	488
Przeciętne	30	21	29	19	405
Dobre	40	24	25	10	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	20	22	48	10	162
Centrum	25	20	38	16	422
Prawica	41	22	25	12	241
Trudno powiedzieć	22	19	32	27	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	41	15	33	11	94
Skupionych w OPZZ	16	30	36	18	50
Innych	21	24	42	12	33
Nie należący do żadnych	26	20	36	17	809
<u>Oceń kierunek rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	49	20	19	12	293
Zły	16	20	49	14	499
Trudno powiedzieć	26	21	27	26	204

Tabela 3

Charakterystyka badanych	w procentach				Liczba osób
	Prognoza sytuacji politycznej:				
	poprawa	bez zmian	pogorszenie	trudno powiedzieć	
Ogółem	38	20	21	20	999
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	41	21	23	14	477
Kobiety	35	19	20	25	522
<u>Wiek</u>					
Do 24	34	22	31	12	102
25-29	44	23	12	21	118
30-39	40	23	24	12	232
40-49	37	16	24	23	173
50-59	33	27	21	19	144
60 lat i więcej	39	14	18	29	230
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	33	18	22	27	394
Miasto	42	22	21	15	605
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	37	23	21	18	115
21-100	47	18	20	16	210
101-500	39	23	18	20	165
501 tys. i więcej mieszkańców	42	27	25	6	115
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	38	20	22	20	158
Północno-wschodni (Białystok)	35	15	31	19	78
Północny (Gdańsk)	45	23	12	20	93
Południowy (Katowice)	37	25	17	21	178
Południowo-wschodni (Kraków)	29	17	26	29	156
Środkowowschodni (Lublin)	40	15	13	32	75
Środkozachodni (Poznań)	40	29	19	12	147
Południowo-zachodni (Wrocław)	46	12	31	10	114
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	34	19	20	27	418
Zasadnicze zawodowe	38	16	25	20	248
Średnie	43	25	20	12	264
Wyższe	46	25	20	9	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	48	24	20	8	50
Pozostali umysłowi	42	21	23	14	221
Pracownicy handlu i usług	56	17	10	16	57
Robotnicy wykwalifikowani	37	22	24	17	272
Robotnicy niewykwalifikowani	42	21	20	17	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	52	19	5	24	42
Rolnicy	24	13	23	40	181
Prywatni przedsiębiorcy	29	41	18	11	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 450 tys. zł	18	18	29	36	45
451-700	35	18	25	22	161
701-950	31	19	18	31	191
951-1200	35	20	24	21	177
1201-1450	46	21	18	15	125
1451-1700	43	25	19	14	101
1701-1950	33	17	37	12	48
1951-2200	62	12	18	8	50
Powyżej 2200 tys. zł	50	29	13	7	96
<u>Ocena warunków materialnych</u>					
Złe	30	21	27	21	488
Przeciętne	45	18	16	21	404
Dobre	47	25	18	10	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	29	20	33	18	162
Centrum	37	21	21	21	421
Prawica	55	19	13	12	241
Trudno powiedzieć	24	21	22	34	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	52	13	19	16	94
Skupionych w OPZZ	36	20	20	24	50
Innych	39	12	33	15	33
Nie należący do żadnych	36	22	21	21	808
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji</u>					
Dobry	65	18	9	8	292
Zły	24	21	32	22	499
Trudno powiedzieć	35	21	12	32	204

Tabela 4

w procentach

Charakterystyka badanych	Prognoza sytuacji gospodarczej:				Liczba osób
	poprawa	bez zmian	pogorszenie	trudno powiedzieć	
Ogółem	36	19	30	15	1000
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	40	18	32	10	477
Kobiety	33	20	28	19	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	36	18	34	12	102
25-29	41	28	20	10	118
30-39	39	17	33	11	232
40-49	31	18	33	17	173
50-59	35	21	32	11	145
60 lat i więcej	35	16	26	23	230
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	31	16	32	20	394
Miasto	39	21	28	11	606
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	36	28	23	13	115
21-100	42	15	29	13	210
101-500	37	23	28	11	166
501 tys. i więcej mieszkańców	39	22	32	7	115
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	37	15	32	16	158
Północno-wschodni (Białystok)	24	20	37	18	78
Północny (Gdańsk)	43	30	15	12	93
Południowy (Katowice)	39	24	26	12	178
Południowo-wschodni (Kraków)	28	13	34	24	156
Środkowowschodni (Lublin)	40	5	25	29	75
Środkowozachodni (Poznań)	37	23	34	5	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	40	19	32	8	114
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	33	19	28	20	419
Zasadnicze zawodowe	36	18	33	13	248
Średnie	39	20	31	9	264
Wyższe	42	22	25	12	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	44	22	28	6	50
Pozostali umysłowi	37	21	30	11	221
Pracownicy handlu i usług	44	25	23	9	57
Robotnicy wykwalifikowani	38	19	31	11	273
Robotnicy niewykwalifikowani	35	24	27	14	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	62	14	9	14	42
Rolnicy	21	12	36	31	181
Prywatni przedsiębiorcy	45	18	29	7	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 450 tys. zł	11	13	47	29	45
451-700	32	15	36	17	161
701-950	34	20	24	22	192
951-1200	31	24	32	13	177
1201-1450	42	18	25	14	125
1451-1700	36	22	32	11	101
1701-1950	37	21	33	8	48
1951-2200	52	20	22	6	50
Powyżej 2200 tys. zł	53	16	26	5	96
<u>Ocena warunków materialnych</u>					
Złe	28	21	36	15	488
Przeciętne	43	17	24	16	405
Dobre	48	19	23	10	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	25	23	40	12	162
Centrum	34	18	31	16	422
Prawica	50	22	19	9	241
Trudno powiedzieć	31	15	30	24	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	44	17	29	11	94
Skupionych w OPZZ	20	28	30	22	50
Innych	42	15	36	6	33
Nie należący do żadnych	36	19	30	16	809
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	60	18	15	7	293
Zły	22	19	43	16	499
Trudno powiedzieć	37	19	20	24	204

Tabela 5

w procentach

Charakterystyka badanych	Przewidywania ewolucji materialnych warunków życia:				Liczba osób
	poprawa	bez zmian	pogorszenie	trudno powiedzieć	
Ogółem	26	23	38	13	1000
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	27	23	39	11	477
Kobiety	26	23	36	15	523
<u>Wiek</u>					
Do 24	20	21	42	18	102
25-29	28	31	22	19	118
30-39	28	22	41	10	232
40-49	26	16	46	12	173
50-59	23	30	39	8	145
60 lat i więcej	30	20	35	15	230
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	24	18	41	17	394
Miasto	28	26	36	10	606
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	18	27	39	16	115
21-100	32	21	35	11	210
101-500	25	28	36	11	166
501 tys. i więcej mieszkańców	34	28	36	3	115
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	30	27	35	8	158
Północno-wschodni (Białystok)	14	13	50	23	78
Północny (Gdańsk)	27	35	28	10	93
Południowy (Katowice)	25	26	39	10	178
Południowo-wschodni (Kraków)	23	11	45	20	156
Środkowowschodni (Lublin)	33	8	29	29	75
Środkozachodni (Poznań)	28	30	34	8	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	30	23	40	7	114
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	23	21	40	16	419
Zasadnicze zawodowe	26	19	40	15	248
Średnie	28	28	36	9	264
Wyższe	42	27	23	7	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	36	24	34	6	50
Pozostali umysłowi	27	27	36	10	221
Pracownicy handlu i usług	42	17	33	7	57
Robotnicy wykwalifikowani	29	20	40	11	273
Robotnicy niewykwalifikowani	22	29	35	14	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	33	21	26	19	42
Rolnicy	14	17	44	25	181
Prywatni przedsiębiorcy	29	29	41	0	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>					
Do 450 tys. zł	7	13	47	33	45
451-700	21	22	40	17	161
701-950	24	21	37	17	192
951-1200	24	24	42	10	177
1201-1450	30	26	34	10	125
1451-1700	30	25	36	10	101
1701-1950	25	15	50	10	48
1951-2200	34	22	34	10	50
Powyżej 2200 tys. zł	40	28	27	5	96
<u>Ocena warunków materialnych</u>					
Złe	20	20	47	12	488
Przeciętne	29	24	31	16	405
Dobre	44	28	21	6	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>					
Lewica	17	22	53	9	162
Centrum	23	22	41	13	422
Prawica	39	28	24	9	241
Trudno powiedzieć	23	20	34	24	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>					
Należący do:					
NSZZ "Solidarność"	35	20	37	7	94
Skupionych w OPZZ	12	32	44	12	50
Innych	21	24	42	12	33
Nie należący do żadnych	26	22	38	14	809
<u>Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju</u>					
Dobry	46	24	21	8	293
Zły	16	20	52	12	499
Trudno powiedzieć	24	27	27	22	204

Tabela 6

w procentach

Charakterystyka badanych	Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju:			Liczba osób
	dobry	zły	trudno powiedzieć	
Ogółem	29	50	20	996
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	33	49	18	476
Kobiety	26	51	22	520
<u>Wiek</u>				
Do 24	36	48	16	101
25-29	45	38	17	117
30-39	25	54	22	232
40-49	25	57	19	171
50-59	32	48	21	145
60 lat i więcej	26	50	24	230
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	22	55	22	392
Miasto	34	47	19	604
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	30	51	18	115
21-100	30	46	24	210
101-500	35	45	19	165
501 tys. i więcej mieszkańców	44	45	11	114
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	31	54	15	157
Północno-wschodni (Białystok)	38	45	17	78
Północny (Gdańsk)	35	40	25	93
Południowy (Katowice)	29	46	25	177
Południowo-wschodni (Kraków)	22	53	24	155
Środkowowschodni (Lublin)	13	55	31	74
Środkowozachodni (Poznań)	38	50	12	148
Południowo-zachodni (Wrocław)	26	54	19	114
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	25	50	25	418
Zasadnicze zawodowe	27	54	18	248
Średnie	36	48	16	261
Wyższe	41	41	19	69
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	50	38	12	50
Pozostali umysłowi	34	49	16	218
Pracownicy handlu i usług	28	44	28	57
Robotnicy wykwalifikowani	32	48	20	273
Robotnicy niewykwalifikowani	30	44	26	129
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	26	52	21	42
Rolnicy	13	62	24	180
Prywatni przedsiębiorcy	32	57	11	44
<u>Dochody osobiste respondenta</u>				
Do 450 tys. zł	11	49	40	45
451-700	16	62	22	161
701-950	29	50	21	190
951-1200	25	52	23	176
1201-1450	31	49	20	125
1451-1700	35	53	12	100
1701-1950	50	44	6	48
1951-2200	50	26	24	50
Powyżej 2200 tys. zł	42	41	18	96
<u>Ocena warunków materialnych</u>				
Złe	19	59	22	486
Przeciętne	34	45	21	403
Dobre	56	32	12	107
<u>Deklarowane poglądy polityczne</u>				
Lewica	17	68	15	160
Centrum	29	51	20	420
Prawica	43	37	20	241
Trudno powiedzieć	23	50	27	157
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
NSZZ "Solidarność"	38	39	22	94
Skupionych w OPZZ	28	54	18	50
Innych	24	54	21	33
Nie należący do żadnych	28	51	20	806